

Vlaanderen verplicht landbouwers om een teeltvrije strook van minstens 1 meter aan te houden op percelen die grenzen aan waterlopen. Doordat meststoffen of gewasbeschermingsmiddelen niet langer rechtstreeks in een waterloop terecht komen, draagt deze teeltvrije zone bij aan een betere kwaliteit. Verder verbetert een begroeide meterstrook langs een waterloop de stabiliteit van de oever en hij voorkomt dat vruchtbare grond van het perceel in het water terechtkomt. Deze maatregel draagt dus bij aan de bescherming van de waterloop én uiteindelijk ook aan die van het landbouwperceel.

Teeltvrije zone

Welke afstandsregels gelden er?

Als een perceel grenst aan een waterloop, moet je rekening houden met enkele afstandsregels.

■ **Teeltvrije zone van 1 meter** Gemeten vanaf de bovenkant van het talud van een waterloop mag je in een zone van 1 meter de bodem niet bewerken, geen gewasbeschermingsmiddelen toepassen, niet bemesten (uitgezonderd bemesting door rechtstreekse beweiding) noch een gewas telen of het grasland scheuren. Op het e-loket van het departement Landbouw en Visserij en op de afdrukplannen van je verzamelaanvraag vind je langs welke waterlopen je zo'n teeltvrije zone moet aanhouden. Niet-landbouwers vinden deze informatie via www.landbouwvlaanderen.be.

■ **Bemestingsvrije zone van 5 meter** Langs waterlopen van categorie 1, 2 of 3 geldt een zone van 5 meter waarin je geen meststoffen mag toedienen. Rechtstreekse bemesting door beweiding mag wel.

■ **Bemestingsvrije zone van 10 meter** Voor waterlopen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en voor percelen met een hellingsgraad van meer dan 8%, geldt een bemestingsvrije zone van 10 meter.

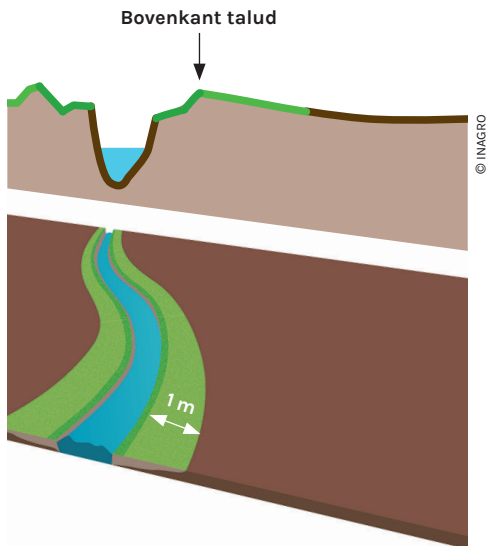
Hoe beheer ik de teeltvrije zone?

■ **Aanleg** De teeltvrije zone mag braak blijven liggen, al vergroot dat natuurlijk het risico op veronkruiding. Eenmalig een niet-productieve grassoort of een gras-kruidentmengsel in- of doorzaaien, zal het onderhoud tot een minimum beperken. Overweeg ook of een iets bredere strook, bijvoorbeeld zo breed als een zaai- of maaimachine, het beheer niet gemakkelijker maakt.

■ **Onderhoud** Op de percelen waar de regelgeving goed nageleefd wordt, zal zich meestal een strook met een spontane bedekking van grassen en kruiden ontwikkelen. Wanneer probleemkruiden opduiken in de teeltvrije strook, mag je ze niet bestrijden met gewasbeschermingsmiddelen, ook niet plaatselijk bijvoorbeeld bij akkerdistels. De

Water

Teeltvrije strook van minimum 1 meter:
geen grondbewerking, geen bemesting en
geen gewasbescherming.

Klepelmaaier op arm met wegblaassysteem.

Klepelmaaier onder hoek met zijdelingse afvoer.

enige optie om de strook te beheren is maaien. Dat mag gedurende het hele jaar, maar je doet het bij voorkeur vóór de probleemkruiden in het zaad komen. Gebruik hiervoor een klepelmaaier of schijvenmaaier. Met een trekker op aangepaste wielen met een side-shift-maaier of klepelmaaier op arm kan je ook maaien als de teelt op het veld staat, zoals bij mais en aardappelen. Hou daarbij dan rekening met de zaai- of plantafstanden.

Waar moet ik op letten?

■ **Verarm de teeltvrije strook** Om de strook verder te laten verschromen of op zijn minst aanrijking door afgespoelde nutriënten tegen te gaan, raden we aan om het maaisel zijdelings af te voeren in de ploegvoor of het weg te blazen op de akker, waar het kan verdrogen of ondergewerkt worden. Zo krijgen probleemkruiden minder kans. Met een doordacht maaibeheer put je de hardnekkige wortelstok-onkruiden (akkerdistel, grote brandnetel, heermoes ...) uit en krijg je een stabiele grasvegetatie met bloeiende kruiden die nuttige insecten aantrekken (korenbloem, duizendblad, boerenwormkruid ...).

■ **Laat de zode intact** Denk eraan dat onkruiden zoals heermoes zich ontwikkelen op verstoorde bodems. Bovendien zal een goede wortelstructuur ook oeverafkalving tegengaan. Vermijd eveneens om greppels aan te leggen in de teeltvrije zone.

Kan ik steun krijgen?

Voor de teeltvrije zone van 1 meter kan je geen vergoeding krijgen. Deze strook komt wel in aanmerking als ecologisch aandachtsgebied (EAG) met wegingsfactor 1,5. Daarnaast is het ook mogelijk om deze strook deel te laten uitmaken van een bredere perceelsrand waarvoor je in het kader van een beheerovereenkomst wel een beheervergoeding kan ontvangen. Meer informatie hierover vind je op www.vlm.be/nl/themas/beheerovereenkomsten.

Randenmaaier aankopen?

Een randenmaaier kopen kan vrij duur zijn, afhankelijk van het type (schijvenmaaier, klepelmaaier, klepelmaaier onder hoek of op arm met afvoer). Overweeg om kosten te sparen door de investering te delen met naburige landbouwers. Maak dan zeker goede afspraken voor het technische onderhoud en het gebruik van de maaier. Wie een beroep doet op een loonwerker of aansluit bij een machinering, bespaart zich zo'n investering.